

جایگاه ہنجاری اتحادیہ اروپا در جامعہ بین الملل

مؤلفان:

دکتر میر ابراہیم صدیق

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام

محسن صبری

پژوہنگر

سعدی جورا براہیمیان

پژوہنگر

مجمع علمی و فرهنگی مجد

عنوان و نام پدیدآور	جایگاه هنجاری اتحادیه اروپا در جامعه بین الملل / میرابراهیم صدیق، محسن صبری، سعدی جورابراهیمیان.
مشخصات نشر	تهران: مجد، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۲۵۶ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۲۷۵-۵
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	اتحادیه اروپا -- روابط خارجی
موضوع	روابط بین المللی -- جنبه های سیاسی
موضوع	سیاست جهانی -- قرن ۲۱م.
شناسه افزوده	صبری، محسن، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده	جورابراهیمیان، سعدی
رده بندی کنگره	۱۳۹۳ ج ۴/ص ۱۳۳۰ JN
رده بندی دیویی	۳۴۱/۲۴۲۲
شماره کتابشناسی ملی	۳۷۱۸۱۸۱

هرگونه تکثیر کامل یا قسمتی از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
مؤلفان تخلف را به دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرمایند.

جایگاه هنجاری اتحادیه اروپا در جامعه بین الملل

مؤلفان: دکتر میرابراهیم صدیق، محسن صبری، سعدی جورابراهیمیان.

انتشارات مجد

چاپ اول: ۱۳۹۳ تعداد: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۶۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ و منحصر «مجد» است.

دفتر مرکزی:

تهران، خیابان ۱۲ فروردین، تقاطع خیابان وحید نظری، پلاک ۱۰۸

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۹۶۳۳۸۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۲۷۵-۵

ISBN: 978-600-193-275-5

شعبه فروردین: خیابان ۱۲ فروردین، مقابل تعزیرات، پلاک ۲۸۳، طبقه دوم تلفن: ۶۶۴۹۰۹۹۸

شعبه اردیبهشت: خیابان اردیبهشت (منیری جاوید)، تقاطع شهدای زاندارمری، پلاک ۵۷ تلفن: ۶۶۴۸۶۸۷۴

شعبه یزد: خیابان فرخی یزدی، مجتمع تجاری شقایق، طبقه هم کف - تلفن: ۳۶۲۶۸۶۷۰ - ۰۳۵

www.majdlaw.ir

E-mail: majdlaw92@gmail.com

سیستم اشتراک پذیری «مجد»:

ارسال پیامک حاوی نام و نام خانوادگی و شغل (در صورت تمایل) به شماره ۳۰۰۰۸۷۷۶۷۷

فصلنامه حقوقی مجد با ارائه مقالات اساتید مبرز حقوق کشور بطور منظم منتشر می شود.

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول: کلیات پژوهش
۱۵	۱-۱) طرح موضوع و بیان مسأله
۱۸	۱-۲) اهداف تحقیق
۱۹	۱-۳) اهمیت و ارزش تحقیق
۱۹	۱-۴) سؤال اصلی تحقیق
۲۰	۱-۵) مفروضات
۲۰	۱-۶) فرضیه اصلی
۲۱	۱-۷) متغیرهای پژوهش
۲۱	۱-۷-۱) متغیر مستقل
۲۱	۱-۷-۲) متغیر وابسته
۲۱	۱-۷-۳) متغیر کنترل
۲۱	۱-۷-۴) متغیر مداخله‌گر
۲۱	۱-۸) تعریف مفاهیم
۲۱	۱-۸-۱) اتحادیه اروپا
۲۲	۱-۸-۲) جامعه بین‌الملل
۲۲	۱-۸-۳) قدرت هنجاری
۲۳	۱-۸-۴) قدرت هنجاری اتحادیه اروپا
۲۴	۱-۸-۵) جایگاه هنجاری اتحادیه اروپا
۲۵	۱-۹) ادبیات موجود پژوهش
۳۶	۱-۱۰) موانع، مشکلات و محدودیت‌های تحقیق
۳۶	۱-۱۱) سازماندهی تحقیق
۳۷	فصل دوم: چارچوب و مفاهیم نظری پژوهش
۳۹	مقدمه
۴۰	۲-۱) مفاهیم نظری پژوهش
۴۰	۲-۱-۱) همگرایی در نظریه
۴۱	۲-۱-۲) همگرایی اروپا

۶ □ جایگاه هنجاری اتحادیه اروپا در جامعه بین الملل

۴۵	۳-۱-۲) قدرت هنجاری اتحادیه اروپا
۴۸	۲-۲) لیبرالیسم و همگرایی
۴۸	۱-۲-۲) انترناسیونالیسم لیبرال
۴۹	۲-۲-۲) ایده‌آلیسم
۴۹	۳-۲-۲) نهادگرایی لیبرال
۵۰	۱-۲-۳-۲) همگرایی
۵۴	۲-۲-۳-۲) فدرالیسم
۵۵	۳-۲-۳-۲) برداشت کنفدرالیسم
۵۵	۴-۲-۳-۲) ارتباطات
۵۸	۵-۲-۳-۲) برداشت انباشتی
۵۸	۶-۲-۳-۲) کارکردگرایی
۵۹	۷-۲-۳-۲) نوکارکردگرایی
۶۱	۸-۲-۳-۲) برداشت وضعیتی از همگرایی
۶۲	۹-۲-۳-۲) همگرایی و ساختار روابط درون منطقه ای
۶۵	۱۰-۲-۳-۲) انگیزه‌های همگرایی منطقه ای
۷۲	۳-۲) نظریه سازهانگاری
۷۲	۱-۳-۲) رویکرد سازهانگاری در نظریه های روابط بین الملل
۷۵	۲-۳-۲) شکلگیری رویکرد سازه انگاری
۷۸	۳-۳-۲) تقسیمبندی سازهانگاری
۸۰	۴-۳-۲) اصول و مفروضات اساسی نظریه سازه انگاری
۸۴	۵-۳-۲) هویت و سازه انگاری
۸۸	منابع فصل دوم

۹۳	فصل سوم: پیشینه شکل گیری و ساختار اتحادیه اروپا
۹۵	مقدمه
۹۶	۱-۳) همگرایی و وحدت در اروپا
۹۶	۱-۱-۳) زمینه های نظری
۹۷	۲-۱-۳) زمینه های تاریخی
۱۰۶	۲-۳) تشکیلات و نهادهای اتحادیه اروپا
۱۰۶	۱-۲-۳) نهادهای تصمیم گیری
۱۰۶	۱-۱-۲-۳) شورای اروپایی

فهرست مطالب □ ۷

۱۰۸.....	۳-۲-۱-۲) کمیسیون اروپایی
۱۰۹.....	۳-۲-۱-۲-۱) قانونگذاری
۱۰۹.....	۳-۲-۱-۲-۲) نقش نظارتی
۱۰۹.....	۳-۲-۱-۲-۳) مدیریت و مذاکره
۱۱۰.....	۳-۲-۱-۳) پارلمان اروپایی
۱۱۴.....	۳-۲-۲) نهادها و سازمانهای مهم دیگر
۱۱۴.....	۳-۲-۲-۱) دیوان دادگستری اروپا
۱۱۴.....	۳-۲-۲-۲) دیوان محاسبات
۱۱۵.....	۳-۲-۲-۳) بانک مرکزی اروپایی
۱۱۶.....	۳-۳) معاهدات و پیمانهای اروپا
۱۱۷.....	۳-۳-۱) موافقتنامه شنگن
۱۱۷.....	۳-۳-۲) پیمان ماستریخت
۱۲۰.....	۳-۳-۳) معاهده آمستردام
۱۲۲.....	۳-۳-۴) معاهده نیس
۱۲۳.....	۳-۳-۵) قانون واحد اروپایی
۱۲۵.....	۳-۳-۶) پیمان لیسبون
۱۲۷.....	منابع فصل سوم

فصل چهارم: نقش و جایگاه اقتصادی اتحادیه اروپا در جامعه بین الملل

۱۲۹.....	مقدمه
۱۳۱.....	۴-۱) بررسی تنوریک اتحادیه اروپا در فضای جدید جهانی
۱۳۲.....	۴-۲) جهانی شدن و اتحادیه اروپا
۱۳۵.....	۴-۲-۱) سیاسی - امنیتی
۱۳۷.....	۴-۲-۲) اقتصادی
۱۳۸.....	۴-۲-۳) فرهنگی - هویتی
۱۳۹.....	۴-۳) جایگاه اقتصادی اتحادیه اروپا
۱۴۴.....	۴-۴) روابط اقتصادی اتحادیه اروپا با قدرتهای بزرگ
۱۴۷.....	۴-۴-۱) ایالات متحده آمریکا
۱۴۷.....	۴-۴-۲) روسیه
۱۴۹.....	۴-۴-۳) چین
۱۵۰.....	۴-۵) چالش های قدرت اقتصادی اتحادیه اروپا در جامعه بینالملل
۱۵۲.....	

۸ جایگاه هنجاری اتحادیه اروپا در جامعه بین الملل

۱۵۷	۴-۵-۱) ناپایداریهای اقتصادی اروپا:
۱۵۸	۴-۵-۲) تأثیر بحران اقتصادی بر اختلافات کشورهای اروپایی:
۱۶۱	منابع فصل چهارم:

فصل پنجم: جایگاه سیاسی - امنیتی اتحادیه اروپا در جامعه بین الملل

۱۶۷	مقدمه
	۵-۱) تحولات نظام جهانی پس از جنگ سرد و جایگاه سیاسی - امنیتی اتحادیه اروپا
۱۶۸	۵-۳) سیاست های کشورهای قدرتمند اتحادیه اروپا
۱۷۵	۵-۳-۱) فرانسه
۱۷۶	۵-۳-۲) آلمان
۱۷۸	۵-۲-۳) انگلیس
۱۸۱	۵-۴) هویت نقشی اتحادیه اروپا
۱۸۴	۵-۵) گسترش اتحادیه به شرق و هویت اروپایی
۱۸۴	۵-۵-۱) هویت اتحادیه اروپا
۱۸۶	۵-۵-۲) پیوستن ترکیه به اتحادیه اروپا
۱۸۶	۵-۵-۲-۱) سیاستهای اتحادیه اروپا در قبال ترکیه
۱۸۷	۵-۵-۲-۲) نگاه ترکیه به اتحادیه اروپا
۱۸۸	۵-۵-۲-۳) ملیت ترک و ملیت اروپایی
۱۹۲	منابع فصل پنجم:

فصل ششم: اتحادیه اروپا و قدرتهای بزرگ

۱۹۷	مقدمه
۱۹۸	۶-۱) اتحادیه اروپا در سیستم جدید بینالمللی
۲۰۰	۶-۲) روابط اتحادیه اروپا با قدرتهای بزرگ
۲۰۱	۶-۲-۱) ایالات متحده آمریکا
۲۰۷	۶-۲-۲) چین
۲۰۹	۶-۲-۳) روسیه
۲۱۴	منابع فصل ششم:

فصل هفتم: نقش و جایگاه هنجاری اتحادیه اروپا در جامعه بین الملل.....	۲۱۷
مقدمه.....	۲۱۹
۷-۱) نگاهی تئوریک به قدرت هنجاری اتحادیه اروپا.....	۲۲۰
۷-۲) قدرت هنجاری اتحادیه اروپا در جامعه بینالملل.....	۲۲۳
۷-۳) سیاست های هنجاری مؤثر بر جایگاه هنجاری اتحادیه اروپا.....	۲۳۰
۷-۳-۱) سیاست های فرهنگی - هنجاری.....	۲۳۰
۷-۳-۲) منابع نفوذ قدرت هنجاری اتحادیه اروپا.....	۲۳۴
۷-۴) جهانی شدن و هنجارهای اتحادیه اروپا.....	۲۳۷
منابع فصل هفتم.....	۲۳۹
فصل هشتم: چالشهای قدرت هنجاری اتحادیه اروپا در جامعه بین الملل.....	۲۴۱
مقدمه.....	۲۴۳
۸-۱) معضل ساختاری اتحادیه اروپا.....	۲۴۴
۸-۲) اتحادیه اروپا و چالش های مهم درونی و بیرونی.....	۲۴۷
۸-۲-۱) چالش های درونی.....	۲۴۷
۸-۲-۲) چالش های بیرونی.....	۲۵۰
۸-۳) چالش های قدرت هنجاری اتحادیه اروپا.....	۲۵۱
منابع فصل هشتم.....	۲۵۸
فصل نهم: نتیجه گیری از جایگاه هنجاری اتحادیه اروپا در جامعه بین الملل.....	۲۶۱
ضمیمه ۱: معرفی ۲۸ عضو اتحادیه اروپا.....	۲۶۹
کتابنامه.....	۳۰۳

فهرست نمودارها

نمودار ۱-۲: ترکیب گروه های سیاسی در پارلمان اروپا بین سالهای ۱۹۷۹ تا ۲۰۰۹.....	۱۱۲
نمودار ۲-۳: ترکیب گروه های سیاسی در پارلمان اروپا در انتخابات ۲۰۱۴.....	۱۱۳
نمودار ۱-۴: تغییر در تعداد افراد بیکار (مقایسه با ماه گذشته، در هزار نفر)، از ژانویه ۲۰۰۶ تا آوریل ۲۰۱۴.....	۱۵۳
نمودار ۲-۴: نرخ بیکاری، معدل فصلی، آوریل ۲۰۱۴ (به تفکیک هر کشور و کل اتحادیه اروپا).....	۱۵۴
نمودار ۳-۴: تعداد افراد بیکار ۲۸ کشور اتحادیه اروپا و ۱۸ کشور منطقه یورو، معدل فصلی، به میلیون نفر (از ژانویه ۲۰۰۰ تا آوریل ۲۰۱۴).....	۱۵۵
نمودار ۴-۵: عوامل مؤثر بر افزایش و کاهش قدرت هنجاری اتحادیه اروپا.....	۲۵۷

فهرست جدولها

جدول ۱-۷: قدرت کاربردی و ابزار بکارگیری قدرت اروپا پس از معاهده وستفالی.....	۲۲۴
جدول ۱-۹: مقایسه نوع قدرت و ابزارهای کاربردی قدرتهای بزرگ در مقایسه با اتحادیه اروپا (پس از جنگ سرد).....	۲۶۶

فهرست شکلها

شکل ۱-۴: تفاوت تولید ناخالص کشورهای عضو اتحادیه اروپا.....	۱۴۶
شکل ۱-۵: شاخصهای توسعه انسانی در ترکیه در هر استان.....	۱۹۰
شکل ۱-۷: مزایای کلی قدرت هنجاری برای اتحادیه اروپا.....	۲۲۷
شکل ۲-۷: اصول هنجاری مورد تأکید اتحادیه اروپا.....	۲۲۹
شکل ۳-۷: تطبیق درصدی آرای اتحادیه اروپا با قدرتهای بزرگ (از میان ۵۵۰ قطعهنامه سازمان ملل بین ۲۰۰۱ تا ۲۰۰۸).....	۲۳۶

۲) اتحادیه اروپا خود را پیشرو در ارزش‌هایی چون حقوق بشر، دموکراسی، حاکمیت قانون و حکمرانی خوب می‌پندارد؛

۳) اتحادیه اروپا طی سال‌های اخیر با وجود چالش‌های اقتصادی، گام‌های ارزشمندی در جهت همگرایی در سایر حوزه‌ها برداشته است؛

۴) اتحادیه اروپا یک بازیگر قدرتمند چند بُعدی در جامعه بین‌الملل محسوب می‌شود؛

۵) اتحادیه اروپا به عنوان یک نهاد بین‌المللی قاره‌ای، خود را الگو بخش سایر نهادهای بین‌المللی در نقاط مختلف جهان می‌داند و به نوعی در این زمینه، پیشرو است؛

۶) آینده سیاسی بسیاری از کشورهای اروپا به آینده اتحادیه اروپا به صورت مستقیم و غیرمستقیم گره خورده است؛

۷) اتحادیه اروپا در سال‌های اخیر روابط خود با سایر بازیگران را سعی کرده است در ابعاد ارزشی و هنجاری در کنار بُعد اقتصادی سامان دهد.

بنابراین مشاهده می‌شود که این بازیگر جهانی چه اثرات اجتناب‌ناپذیری بر جامعه بین‌الملل دارد که شناخت آن را به صورت دانشگاهی و کاربردی حائز اهمیت می‌نماید. کتاب حاضر کوششی در این جهت محسوب می‌شود و نگارندگان سعی نموده‌اند به پرسش‌های مهمی در این راستا پاسخ گویند و خلأهای پژوهشی که در این راستا وجود دارد تا حدودی پر نمایند. پرداختن یک بُعدی به اتحادیه اروپا فهم جایگاه آن در جامعه بین‌المللی را ابرتر می‌گذارد؛ بر این اساس پژوهش حاضر با عنایت به کارهای ارزشمند سایر پژوهشگران و اساتید این حوزه که اکثراً بر مبنای همگرایی اقتصادی و جایگاه مادی اتحادیه اروپا در نظام بین‌الملل سامان یافته‌اند، درصدد است متغیرهای اثرگذار قدرت ارزشی و هنجاری را به آنها بیفزاید تا درک دقیق‌تری از جایگاه اتحادیه اروپا در جامعه بین‌الملل حاصل آید. کتاب حاضر از نخستین کتاب‌هایی در داخل کشور می‌باشد که به بُعد ارزشی - هنجاری اتحادیه اروپا در کنار بُعد مادی آن پرداخته است، بنابراین بی تردید کاستی‌های بسیاری وجود داشته و خواهد داشت؛ لیکن نگارندگان از هر گونه انتقاد، پیشنهاد و توصیه صاحب‌نظران و اساتید گرامی استقبال نموده و دست آنان را به گرمی خواهند فشرد.